

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-11

Vår referens

Linda Hassel

Utvecklingssamordnare

linda.hassel@malmo.se

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta STK-2026-267

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har översänt remiss Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Malmö stad har tidigare yttrat sig i ärendet och framförde då att huvuddelen av lagförslagen bedömdes försämra artskyddet och hota biologisk mångfald.

På grunda av kort handläggningstid har ärendet hanterats som förvaltningsremiss. Av yttrandet framkommer att farhågorna kvarstår om försämrat artskydd och hot mot biologisk mångfald.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Konsekvensutredning av förslag till nationellt fridlysta arter
- Förslag på arter som bör vara nationellt fridlysta
- Delredovisning av förslag till nationellt fridlysta arter
- Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta
- Remissvar stadsbyggnadskontoret

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260323 Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-03-23

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Stadsbyggnadskontoret

Stadskontoret, omvärld- och näringsliv

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att se över vilka arter som ska vara nationellt fridlysta i Sverige. Naturvårdsverkets Delredovisningen (november 2025) är ett första steg och innehåller ett preliminärt förslag på vilka arter som bör fridlysas. Förslagen är preliminära eftersom regelverket för nationell fridlysning samtidigt håller på att ändras.

Delredovisningen innehåller en lista med arter som föreslås bli nationellt fridlysta. Arterna har valts ut utifrån regeringsbeslutade kriterier, kopplade bland annat till hur hotad arten är (exempelvis akut hotad, starkt hotad enligt rödlistan) samt artens skyddsbehov. Arter, såsom alla fåglar och fladdermöss, som skyddas genom EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektivet har inte pekats ut.

Till förslaget har även tagits fram en konsekvensbeskrivning. Den största andelen av de föreslagna fridlysta arterna är växter och naturvårdsverket har även pekat ut fler svampar än tidigare, särskilt sådana som är beroende av gammal skog och död ved och som hotas av trakthyggesbruk.

Malmö stad har tidigare yttrat sig om de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna (STK-2025-1149). I ärendet framfördes att Malmö stad ser positivt på några delar i förslaget till lagändringar om artskydd, bland annat att skyddet för de mest hotade djurarterna utökas till att omfatta deras livsmiljöer samt förbudet mot störningar som kan påverka artens bestånd. Det framfördes också att Malmö stad generellt är negativ till huvuddelen av lagförslagen då dessa bedöms försämra artskyddet och hota biologisk mångfald. Staden var också särskilt kritisk till förslaget om undantag för mindre hotade arter från skydd om syftet inte är att skada, samt undantaget som innebär att fridlysningen inte gäller om pågående markanvändning försvåras, även för starkt hotade arter. I yttrandet framfördes att båda dessa förslag till lättnader i artskyddet kommer att få en starkt negativ påverkan på den biologiska

mångfalden i Sverige. Sammanfattningsvis framfördes att de föreslagna undantagen i promemorian inte skulle införas, samt att den aktuella lagändringen skulle hanteras samtidigt med förteckningen av arter i bilaga 2 och ersättningsutredningen.

Utgångspunkten i fridlysningsbestämmelserna föreslogs vara upprätthållande av livskraftiga populationer för landets arter, både nationellt, regionalt och lokalt. I yttrandet framfördes även att uppfyllandet av Sveriges nationella miljömål, samt uppfyllandet av Malmö stads kommunfullmäktigemål om biologisk mångfald, målen i Malmös miljöprogram samt målen i Malmös naturvårdsplan försvåras om de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Vilken utsträckning föreslagna förändringar kan komma att påverka Malmö stads mål påverkas även det i hög utsträckning av vilka arter som kommer att ingå i den förteckning som kommer att tas fram.

Internremiss

På grund av kort handläggningstid har kommunekolog hos stadsbyggnadskontoret varit behjälplig med expertkunskap. I yttrandet framgår bland annat:

Stadsbyggnadskontoret är fortsatt kritisk till de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna och menar att de skulle försvåra arbetet med biologisk mångfald. Stadsbyggnadskontoret anser vidare att fler arter, även sådana som hotas av kumulativa effekter, bör omfattas av fridlysning. Dessutom anser stadsbyggnadsnämnden att den föreslagna listan utgörs av alltför få arter, jämfört med de arter som omfattas av fridlysningskyddet idag.

Stadsbyggnadskontoret framför att de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna fortfarande skulle innebära en försämring av artskyddet och därmed försvåra arbetet med att gynna och bevara en biologisk mångfald, vilket riskerar att leda till minskad biologisk mångfald i Sverige. Även uppfyllandet av Sveriges nationella miljömål, samt uppfyllandet av Malmö stads kommunfullmäktigemål om biologisk mångfald, målen i Malmös miljöprogram samt målen i Malmös naturvårdsplan kommer att försvåras om de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Detta ställningstagande har framför allt sin grund i att det föreslås införandet av två nya undantag i fridlysningsbestämmelserna.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i stadsbyggnadskontorets yttrande om riskerna med föreslagna förändringar och har tagit fram ett yttrande baserat på detsamma och utifrån stadens tidigare yttrande i ärendet. Stadskontoret vill dock framföra att all reglering som framförs i ärendet också kan medföra risk för begränsningar i utvecklingen av samhället och utbyggnadsplaner. Ju mer som beslutas centralt desto mindre blir kommunens eget manöverutrymme och möjlighet att anpassa och hitta alternativ vid förtätningar eller för nya exploateringsområden.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att godkänna förslag till yttrande och översända detsamma till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör